

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 107.952 van 18 juni 2002
in de zaak A. 61.236/XII-2483.**

In zake : de BVBA CENTRALE VERWARMING L. JASPERS,
gevestigd te Hasselt,
Kempische Kaai 55

tegen :

de REGIE DER GEBOUWEN.

DE RAAD VAN STATE, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de bvba centrale verwarming L Jaspers op 7 december 1994 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing genomen op 5 augustus 1994 door de Regie der Gebouwen houdende de toewijzing van de opdracht zoals vervat in het bestek nr. 94/302233/025B betreffende de aanpassing van de keuken en refter en uitbreiding HVAC en sanitair van de Europese School te Sint-Lambrechts-Woluwe, aan de nv ZAMAN;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur J. Stevens;

Gelet op de beschikking van 26 september 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 14 februari 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 maart 2002;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. Verbiest;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. Dewez, die loco advocaat H. Berghs verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat A. Van Craen, die loco advocaat P. Van Der Straten verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur J. Stevens;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. De verwerende partij schrijft een algemene offerteaanvraag uit voor de voormelde opdracht. De opening van de offertes is vastgesteld op 2 juni 1994.

1.2. Op de bladzijden 8 en 9 van het toepasselijke bestek is onder meer bepaald hetgeen volgt :

“Art. 15

[...]

Documenten te voegen bij de inschrijving.

1. Een detailplan met sneden van het ventilatieplafond, alsmede van de aansluitkokers van de plenums naar de voorziene pulsie- en extractiekokers.

[...]

De inschrijver is verplicht in zijn offerte het materieel aan te duiden dat hij zal plaatsen voor volgende onderdelen van de installatie :

1. het ventilatieplafond met zijn toebehoren, filters, brandblusapparaten, ...
2. de luchtbehandelingsgroepen
3. de verwarmingsketels
4. de koelkamers en hun uitrusting voor koude productie.

Deze vermelding mag niet gevolgd worden door uitdrukkingen zoals 'of gelijkwaardig'. Bij de uitvoering is de aannemer verplicht het in zijn offerte aangeduide materieel te plaatsen. Dit geldt zowel voor de basisoplossing als voor de verplichte variante (cassetteplafond).

[...]

Indien het bestuur om bijkomende inlichtingen verzoekt vóór de goedkeuring van de offerte, moeten die gegeven worden binnen acht dagen nadat ze gevraagd zijn. In geen geval mogen deze verbeteringen de termijn of het bedrag van de aanneming beïnvloeden.

[...]”.

1.3. Vier ondernemingen dienen een offerte in, waaronder de verzoekende partij.

1.4. Met een faxbericht van 16 juni 1994 vraagt ingenieur E. Pietermans, Hoofd van Dienst van de Directie Brussel-Hoofdstad, aan verzoekende partij :

“Gelieve mij per kerende uw documenten van het materieel op te zenden gevraagd in art. 15 van het bijzonder bestek, nl. :

1. ventilatieplafond + toebehoren, filters, brandblusapparaten (ventilatieplafond - documentatie was bijgevoegd)
 2. luchtbehandelingsgroepen
 3. verwarmingsketels
 4. koelkamers en hun uitrusting voor koude productie.
- Al de bepalingen van art. 15 blijven van toepassing”.

1.5. Met brief van 21 juni 1994 zendt de verzoekende partij hetgeen is gevraagd.

1.6. In de toewijzingsbeslissing van 5 augustus 1994 worden, na verbeteringen, bij “toepassing van artikel 31 en 32 K.B. 22.04.1977”, de inschrijvingsbedragen als volgt vastgesteld :

verzoekende partij	15.777.720 frank
nv Cogama	16.113.200 frank
sa Ceba Confort	16.496.768 frank
nv Zaman	17.048.008 frank.

Beslist wordt de opdracht toe te wijzen aan de nv Zaman met de volgende motivering :

“Vermits de offerten van COGAMA en CEBA CONFORT geen opgave van materialen bevat, gevraagd in artikel 15 van het bijzonder bestek en de offerte van JASPERS onvolledige opgave van materiaal bevat (enkel het ventilatieplafond) dient de offerte van ZAMAN als enige volledig conform beschouwd te worden”.

Aan die beslissing is een onderzoek van de inschrijvingen voorafgegaan door ingenieur Pietermans. Deze komt tot het besluit dat “volgens artikel 15 van het bijzonder bestek opgave [moest] gedaan worden van merk en type van enkele in het bestek opgesomde materialen” dat “geen van de drie eerste inschrijvers hieraan [heeft] voldaan” en “enkel de nv Zaman opgave [gaf] van merk

en type van de gevraagde materialen en deze firma dus als enige conforme inschrijver [dient] te worden [beschouwd]”.

1.7. Bij brief van 22 september 1994 vraagt de verzoekende partij om mededeling van de gemotiveerde toewijzingsbeslissing, die haar overgezonden wordt met een brief van 12 oktober 1994;

2. Over de exceptie.

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat de verzoekende partij geen belang heeft bij de vordering aangezien de door haar ingediende inschrijving onregelmatig was omdat essentiële en uitdrukkelijk verplicht gestelde elementaire vermeldingen van de door de inschrijver aan te wenden materialen voor de belangrijkste onderdelen van het bestek ontbraken;

Overwegende dat te dezen de verwerende partij de offerte van de gekozen inschrijver als enige conforme heeft beschouwd; dat in die omstandigheden een dergelijk gebrek aan belang niet kan worden ingeroepen wanneer ook die gekozen inschrijving onregelmatigheden vertoont; dat zulks door de verzoekende partij in haar middelen wordt aangevoerd; dat de opgeworpen exceptie dienvolgens de Raad van State niet mag verhinderen eerst uitspraak te doen over die middelen;

3. Over de gegrondheid.

3.1. Overwegende dat de verzoekende partij onder meer betoogt dat het opdrachtgevend bestuur de offerte van de verzoekende partij als niet conform het bestek heeft beschouwd omdat bij die offerte geen opgave van merken van gevraagde materialen zou zijn gevoegd, en de offerte van de nv Zaman als enige besteksconforme offerte heeft aangemerkt, terwijl nochtans vaststaat dat deze inschrijver nagelaten heeft, in tegenstrijd met artikel 15 van het bestek, absoluut noodzakelijke documentatie voor de beoordeling van de technische waarde van de offerte bij te voegen, namelijk documenten, doorsnede en tekeningen in verband met het ventilatieplafond, zodat de bestreden toewijzingsbeslissing is genomen met schending van het gelijkheidsbeginsel tussen de inschrijvers en van artikel 14 van de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij tegenwerpt dat de “bewering van verzoekende partij dat de inschrijving van nv Zaman Yves & C° geen detailplan (en documentatie) bevatte van het ventilatieplafond alsmede van de uitlaatkokers correct [is]” doch de bijvoeging van deze documentatie niet was voorgeschreven op straffe van nietigheid van de inschrijving, hetgeen blijkt uit artikel 15 van het bestek, dat voorts te dezen de mededeling van de betrokken informatie niet substantieel is, dat het detailplan van de sneden van het ventilatieplafond en kokers niet van die aard was om een vergelijking tussen de inschrijvingen onmogelijk te maken, dat zij wel voor al de gevraagde materialen een gedetailleerde opgave heeft gedaan van het merk en type dat voor elke post door haar zou worden verwerkt, zodat het bijvoegen van de documentatie overbodig werd omdat daardoor elke mogelijkheid was uitgesloten dat bij de uitvoering van de werken zou worden afgeweken van de besteksvoorschriften;

3.3. Overwegende dat in de bestreden beslissing de offerte van de nv Zaman als “enige volledig conform” beschouwd wordt; dat niettemin in die beslissing bij de evaluatie aan de hand van het criterium van de technische waarde van de offertes wordt opgemerkt : “er is geen documentatie bijgevoegd, noch de nodige documenten, doorsneden en tekeningen van het ventilatieplafond”; dat luidens het aangehaalde artikel 15 van het toepasselijke bestek bij de documenten “te voegen bij de inschrijving” onder meer is vermeld “1. een detailplan met sneden van het ventilatieplafond, alsmede van de aansluitkokers van de plenums naar de voorziene pulsie-en extractiekokers”; dat niet wordt betwist dat de offerte van de gekozen inschrijver niet aan die bepaling voldeed;

Overwegende dat in tegenstelling tot hetgeen de verwerende partij betoogt, niet kan worden aanvaard dat uit artikel 15 zou blijken dat het bijvoegen van het kwestieuze document niet op straffe van nietigheid zou zijn voorgeschreven; dat , integendeel, vooreerst de aangehaalde bewoordingen van die bepaling wijzen op een verplichting en dat voorts niet wordt ingezien waarom, indien bij gedetailleerde opgave van merk en type van de materialen dat document overbodig zou zijn, die verplichting om het plan bij te voegen in het bestek is opgenomen;

Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat volgt dat het opdrachtgevend bestuur de inschrijving van de verzoekende partij als onregelmatig heeft aangemerkt en geweerd uit de vergelijking van de offertes omdat zij, zoals de gekozen offerte, strijdig was met de vereisten van artikel 15 van het bestek, weze het

dan hier met een ander voorschrift van dat artikel; dat overigens, noch in het aan de Raad van State overgelegde dossier, noch in de bestreden beslissing, enige reden te vinden is op grond waarvan de schending van dat artikel 15 aan de gekozen inschrijver niet is toegerekend;

Overwegende dat aldus is gebleken dat de verzoekende partij niet met dezelfde maatstaf is behandeld als de gekozen inschrijver, hetgeen in strijd is met het gelijkheidsbeginsel; dat immers haar offerte niet als regelmatig is aangemerkt en de gekozen offerte wel - en zelfs als enige - besteksconforme offerte is beschouwd, terwijl ook deze offerte in elk geval op de hierboven beschreven wijze niet regelmatig was; dat de bestreden beslissing dienvolgens gevitieerd is, aangezien daarmee de opdracht niet aan een regelmatige inschrijver is gegund en aldus in strijd met artikel 14 van de voornoemde wet van 14 juli 1976, luidens welke bepaling de bevoegde overheid de “regelmatige” offerte kiest die haar het voordeligst lijkt; dat het middel in zoverre gegrond is; dat meteen ook gebleken is dat de exceptie niet kan worden aangenomen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 5 augustus 1994 van de Regie der Gebouwen waarbij de opdracht “Perceel II : aanpassing keuken-refter en uitbreiding HVAC en sanitair aan de Europese School te Sint-Lambrechts-Woluwe” voor een bedrag van 17.048.008 frank wordt toegewezen aan de nv Zaman.

Artikel 2.

De kosten van de vordering bepaald op 99,16 euro , komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
achttien juni 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.